

(Τὸ ἐν Ἐλασσῶνι ἑλληνικὸν σχολεῖον)

Ο ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΗΣ ΝΙΚΗΣ

Ἐἰς τὴν Ἐλασσῶνα τώρα κυματίζει ἀπὸ χθὲς ἡ γαλανόλευκη. Χίλια μάτια δακρυσμένα κυττάζουν τὸ ὠραῖον ὄραμα, ποῦ χύνει φῶς κ' ἐμμορφιά στοὺς γύρω ὀλοπράσινους κάμπους.

Πρωτὶ-πρωτὶ ὄλοι εἴμεθα εἰς κίνησίν· ἰατροί, νοσοκόμοι, στρατιῶται τῆς φρουρᾶς, κυρίαί ποῦ ξεκίνησαν ἀπὸ τὴν Ἀθήνα νὰ βαλσαμώσουν πληγῆς καὶ νὰ γλυκάνουν πόνους, ἰδιῶται, ἄνδρες, γυναῖκες, κορίτσια. Εἶνε ἀνάγκη ν' αὐτοσχεδιάσωμε τὸ ἑλληνικὸν σχολεῖο σὲ νοσοκομεῖο πρόχειρο. Ἀπὸ στιγμή σὲ στιγμή περιμένομε τοὺς πρώτους πληγωμένους τοῦ Σαρανταπόρου. Ἐκεῖ τώρα δίνεται ἡ μεγάλη, ἡ ἀποφασιστικὴ μάχη. Τὸ Σχολεῖο ἀδειάζει διὰ μιᾶς. Θρανία καὶ πίνακες κουβαλοῦνται ἄλλου. Οἱ τοῖχοι ξεσκονίζονται. Τὰ πατώματα πλένονται. Ἀπὸ σπῖτια ἑλληνικά, ἀπὸ χαρέμια ὀρθάνοικτα, ἀπὸ ἀποθήκας ὑλικῶν ποῦ οἱ Τοῦρκοι ἀφήκαν τρομαγμένοι κ' ἔφυγαν, φέρουν κρεββάτια, στρώματα, κουβέρτες, σεντόνια, σκευῆ, ἐργαλεῖα, φάρμακα — ὅ,τι χρειάζεται διὰ τὴ θλιβερῆ λειτουργία.

Σὲ λίγες ὥρες ὅλα εἶνε ἔτοιμα. Ἴατροί, νοσοκόμοι, κυρίες στῆ θέσι τους. Καὶ εἰς τὸ μέσον, σὰν ἱέρεια ἀρχαίου ναοῦ, ἡ ξανθὴ πριγκήπισσα, ἄγγελος καλωσύνης καὶ γλυκύτητος.

Ἀλλὰ ἦλθε τὸ μεσημέρι, ἔρχεται τὸ ἀπόγευμα, βραδυνάζει, καὶ κανένας ἀκόμα δὲν φαίνεται. Τί νὰ γίνεταί τάχα πέρα ἐκεῖ στὰ περιφρημα Στενά; Ἐνίκησαν οἱ ὀικοί μας; Τὰ ἐπέρασαν;

Ἐτροάβηξαν ἔμπρός; Καὶ πόσον αἷμα νὰ ἐχοριάσθῃ ἄρά γε ἡ τρομερὴ νίκη; Μᾶς εἶχαν ἤ πῶς θὰ τὴν ἐξαγοράζαμε πολὺ ἀκριβᾶ, μὲ πέντε, μὲ δέκα ἴσως χιλιάδες παλληκάρια μας. Καὶ σὴ σκέψι τῆς φριχτῆς θυσίας παγώνει τὸ αἷμά μας.

Ἀρχίζει νὰ νυχτώνῃ. Μὲ τὴν ψυχὴ στὸ στόμα περιμενομένη στὴν ἐξώθυρα, στὸ προαύλιο, ἔξω στὸ δρόμο. Μερικοὶ προχωροῦν ὡς τὴ γέφυρα, μήπως ἰδοῦν ἢ ἀκούσουν ἂν μᾶς ἔρχεται κανεὶς πέρα ἀπὸ τὸ μεγάλο δρόμο. Τοῦ κάκου. Κανένας δὲν φαίνεται. Σιωπὴ καὶ νέκρα γύρω. Μονάχα ἀπὸ μακρὰ φθάνει μισοπνιγμένος συχνὰ ὁ κρότος τῶν κανονιῶν καὶ τῶν ὀβίδων. Ἐπάνω μας ὁ οὐρανὸς βουρκομένος ἀπὸ μαῦρα σύννεφα. Ὁ ψυχρὸς φθινοπωρινὸς ἄνεμος βογγάει στὰ κεραμίδια τῶν σπιτιῶν, σὰν νὰ μᾶς φέρῃ τούς σπαραγμούς καὶ τοὺς βόγγους τῆς μάχης. Στὸ κρυερό του φύσημα τὰ δέντρα ἀνατριχιάζουν, λὲς καὶ νοιώθουν καὶ πονοῦν κι' αὐτὰ μαζί μας...

Ἐξαφνα, ξεχωρίζομε φωνὲς σιγανὲς καὶ βήματα. Καὶ σὲ λίγο πλησιάζει ἓνα ἔμμορφο παλληκάρι, ἦψηλὸ καὶ λεβεντόκορμο. Πίσω του ἀκολουθοῦν σιωπηλοὶ δυὸ-τρεῖς ἀπὸ τοὺς νοσοκόμους μας, ποῦ γυρίζουν μαζί ἀπ' τὸ γεφύρι, ἅμα τὸν εἶδαν νὰ ἔρχεται ὀλομόναχος. Φορτωμένος τὸν ὀπλισμό του, μὲ ἐπίδεσμο στὸ κεφάλι, μισοπεθαμμένος ἀπὸ τὸ δρόμο, ἀπὸ τὴ πληγὴ του, ἀπὸ τὴ συγκίνησι, κλονίζεται, μόλις κρατιέται στὰ πόδια του. Ἀναβαίνει τὰ σκαλιὰ μὲ κόπο, λαχανιασμένος, ἀγκομαχώντας. Παραμερίζομε ὅλοι μὲ εὐλάβεια καὶ μπαίνει στὴν αἴθουσα. Στὸ φῶς τῆς λάμπας προβάλλει τώρα ἡ κορμωστασιὰ τοῦ ὠραίου πολεμιστοῦ. Στὴν ὠχρὰ μορφὴ του λάμπει ἓνα χαμόγελο χαρᾶς καὶ θριάμβου. Τρέχομε κοντὰ του νὰ τὸν κρατήσωμε. Ἐκεῖνος μὲ μιὰ χειρονομία μᾶς ἐμποδίζει. Κάτι θέλει πρῶτα νὰ ξεστομίσῃ. Ἄλλὰ δὲν ἔχει κουράγιο. Ἡ φωνὴ του εἶνε σβυστή. Εἶνε ἓνα πῶμα ζωντανό. Μὲ ὑπεράνθρωπη προσπάθεια συγκεντρώνει τὰς τελευταίας του δυνάμεις, σηκώνει τὸ χέρι του, βγάζει τὸ πηλίκι καὶ φωνάζει:

— Παιδιά, ἐνικήσαμε! Ζήτω τὸ Ἔθνος!

Λέει καὶ πέφτει λιπόθυμος στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ ἱατροῦ.

— Ζήτω! ἔξεσπασαν ὅλοι. Καὶ δέκα ἀβρά καὶ πονετικά χέρια κυριῶν σπεύδουν νὰ τὸν ὑποβαστάσουν καὶ τὸν ἀποθέσουν μαλακὰ - μαλακὰ ἔς τὸ κάτασπρο κρεββάτι τοῦ πόνου.

Ἦταν ὁ πρῶτος ἄγγελος τῆς μεγάλης νίκης.

Ὁ πρῶτος τραυματίας τοῦ Σαρανταπόρου.

○ ΕΠΙΣΤΡΑΤΟΣ

Σ Ο Φ Α Λ Ο Γ Ι Α

* Τὰ πάντα θὰ τελειοποιήσῃ ὁ ἄνθρωπος πλὴν τῆς εδτυχίας.

* Ὁ λόγος στηρίζει τὴν ψυχὴν καὶ ὁ λόγος τὴν κρημνίζει.

* Ἡ ὑπομονὴ εἰς τὴν γυναῖκα τῆς περιποιεῖ μεγάλην τιμὴν ἢ ὑπομονὴ τοῦ συζύγου τῆς τὴν καταβιβάζει πολὺ.